

idealitet som monopol

Det finns en fördom som ganska många människor både i Sverige och i utlandet omfattar och som egendomligt nog relativt sällan uppmärksammas. Den går i korthet ut på att de personer, särskilt unga sådana, som sympatiserar med den extrema vänstern eller t o m socialdemokratin skulle vara speciellt ideella av sig. I sin ambition att se åtminstone något positivt i allt vad hans eget kött och blod företar sig söker den borgerligt sinnade fadern, vars son gått över den röda gränsen, sin glädje i tanken att hans ätteläggju i alla fall är ideell. Denna problematik har av en cyniker uttryckts så att den som inte är socialist vid 20 års ålder har inget hjärta, medan den som är socialist vid 30 års ålder har inget huvud. I väntan på bekräftelsen av ett existerande huvud hos sonen ser den hårt prövade fadern det sålunda dokumenterade hjärtat som en tröst för sitt eget tigerhjärta.

Det är alltså enligt denna inställning ideellt att hylla våldet och revolutionsromantiken, att ha Che Guevara, vår tids Kristusgestalt för de »ideellt troende», fasttejpade ovan huvudkudden och inom räckhåll för de andäktigt knäppta aftonbönshänderna. Det är inte bara ideellt att hylla våldet i u-länderna – även välståndsnationer som Sverige skall få sin släng av slevan. De nu till fängelse för mordbranden vid Sankt Lars' sjukhus i Lund dömda personerna har högt och ljudligt förkunnat sina ideellt vänsterinriktade och därför höga syftemål. Störningar av politiska möten arrangerade av meningsmotståndare så att dessas förkunnelses omöjlig-

görs, agitation för att den sydvietnamesiska regeringens informationsfolk här i landet skall kastas ut, varefter FNL-sympatisörerna skulle kunna upplysa allmänheten mera ostörda av motargument, hör också till de verkligt ideella handlingarna, vilka värtaligt vittnar om humanitet, tolerans och ett ädelt hjärta och upplyst sinne. Den man som en gång till en politisk meningsmotståndare yttrade: Jag avskyr vad Du säger, men jag vill göra allt för att Du skall få säga det, den mannen var uppenbarligen ingen vänsterman och följaktligen inte heller ideell.

Däremot är det naturligtvis inte ideellt utan istället höjden av cynism och opportunistisk att exempelvis verka för att pensionärer skall kunna röra sig på huvudstadens gator utan att behöva riskera att vältras omkull av tonåringar, att människor med högst normala inkomster inte skall behöva betala 50–60 kr i skatt på varje extra intjänad hundralapp, att barnfamiljerna skall få det bättre, och att man bör

se positivt på det privata näringslivets investeringar i u-länderna.

Den som skriver ner dessa reflektioner är inte fadern till den ideelle son som har Mao och Che som husgudar. Det är istället en som i sin hittillsvarande blygsamma politiska verksamhet, bl a inom dåvarande Sveriges Konservativa Studentförbund, stött på många människor som av allt att döma har högst ideella bevekelsegrunder bakom sina politiska aktiviteter. De har funnits både bland politiska meningsmotståndare och – i minst lika hög grad – inom studentförbundet. Låt vara att idealiteten där mestadels tog sig sådana uttryck att man exempelvis föredrog att äta ägg framför att kasta dem på andra länders ambassadörer.

Ja, det var synnerligen stimulerande att jobba inom studentförbundet. Där lärde man sig mycket. Bl a att idealiteten inte a priori är vänsterhänt.

Matti Häggström